

SZERKESZTOI IRODA:

Bemagyar-utca végén (Máriaffy-ház) a hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az „ELLENZÉK“ előfizetési díja:

Egy évre 16 ft v. 32 korona. Negyedévre 4 ft v. 8 korona. 8 ft v. 16 korona. 1 óra 1 ft 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr., vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat. Kéziratok nem adatkak vissza.

Vegyük le a napirendről.

A mi derék Kálmán királyunk adotta annak idején, hogy „boszorkányokról, a melyek nincsenek, emléke ne tétessék“.

Ezt a böcs mondást juttatja emlékre a május 15-iki balázsfalvi tüntetés teljes megfuszulása.

Mi célzatosan nem vettünk tudomást a szokásos tüntetés előkészületeiről, és nem szólottunk hozzá a legyek bekövetkezett fiasokról sem.

Am úgy a budapesti, mint egyik helybeli és néhány vidéki újság mért nem foglalkoztak a kérdéssel — most már mi sem térhetünk ki előle.

Beuntünk az idej oláh tüntetés szervezett fiasója azt a gondolatot vetette meg, hogy valamiképen Kálmán királyunk annak idején megtiltotta emlegetni a boszorkányokat, a melyek nincsenek, azonképen mi is konstatáljuk, hogy az ugynevezett „oláh-tüntetés“, abban a formában, amelyben mindig láttuk — nem létezik, tehát ne beszéljünk róla, legalább sokat és gyakran ne foglalkozzunk vele.

Kálmán király idejében a — mint ismeretes — erősen neki estek a boszorkányoknak.

Illetőleg minden vén asszonyban boszorkányt láttak, mert ezek soha nem hoztak az emberiségre, hát ki tették felelőssé minden rosszért, mely egyeseket, vagy a nemzetet érte és az akkori idők módja szerint ok helyen elevenen égették meg, az ilyen boszorkány számba vett vén asszonyokat.

Kálmán király, a ki korának egyik legvilágosodottabb férfa volt, egyenesen megtiltotta a boszorkányok emlegetését, kijelentve, hogy azok nem léteznek, tehát bajba sem keverhetik az emberiséget.

Ugyanígy vagyunk mi most az oláh-kérdéssel. A balázsfalvi május 15-iki tüntetés megfuszulása csak megemlékeztet bérkit is ama feltevésében, hogy az „oláh-kérdés“ nem létezik.

Nem létezik pedig azért, mert a magyar földön élő oláh nép immár maga is meggyőződött arról, hogy ok ebben a Hazában többé nem üzhetik büntetlenül azt a mesterséget, melybe mindig néhány lelketlen agitátor lovalta bele és tartotta meg benne oket mesterségesen.

A legutóbbi balázsfalvi felsülés immár felnyitotta a józanabb oláh elem szemét s meggyőzte oket arról, hogy a mesterségesen össze szótt oláh-kérdés felszínen tartása és egyáltalán a magyar állam törvényes rendje ellen intézett támadások csak ártnak a hazai oláhok ügyének és a helyett, hogy előbbre vinnék a dolgaikat, csak arra alkalmasok, hogy helyzetüket megromítsák.

Eddig is nagy volt különben, hogy néhány népboldogító szerepre vállalkozott lelketlen ember vak eszközül használta fel a nép tudatlanságát arra, hogy tetszetős ábrándokba ringatva oket, hozzáférhessen — zsebükhöz.

Ma már az agitátorok e nemű mestersége kezd nem bizonyulni bejöveldelmező üzletnek. — A nép már megelégtelte úgy az üres ábrándok hajszolását, valamint az agitátorok pénzszelését is.

Mindekkor nagyon is mérték-telen áldozatot kelle hozniok, csak azért, hogy az agitátor urak zsebei mennél jobban megteljenek, tehát a szájok is annál jobban működhecsék a „nép veszélyeztetett érdekeinek védelmében“.

Ma már konstatálnunk lehet, hogy az agitátor urak kifogytak az eszközökből, de legjobban kifogyott az ő tudományuk, hogy miképen lehet a tüntetést népet bolonddá tartani olyan ábrándokkal, a melyek szépen hangzanak a népboldogítók szájában, de a melyek csak arra jók, hogy a nép ne

lássa meg a maga valódi helyzetét és rosszabbnak lássa ezt a helyzetet, mint a milyen az a valóságba.

A balázsfalvi népgyűlés immár alaposan letette a kérdést a napirendről. Még csak az agitátorok kised csapatja — a vezérkar is távolletével tündökölt, annál kevésbbé gyülekezett egybe az a nép, a mely eddig még csak a hol lehetett kezére játszott az agitátoroknak.

Vegyük tehát mi is le e kérdést a napirendről. Nem érdemes már azzal foglalkozni. Maga a józan oláh nép bizonyította be legelőnkebben, hogy a maga sorsát immár nem hajlandó Ratiu és Corojanu urakra bizni és örökös ábrándok kergetésében meríteni ki az anyagi erejét a nélkül, hogy mind-ekkorig valamiben a sorsa jobbra fordult volna.

Térjünk immár mi is napirendre felettük, akárcsak Kálmán király idejében a — boszorkányek felett.

Maga a nép megmutatta, hogy többé nem vak eszköze az agitátoroknak s mi becsüljük meg e népet azzal, hogy ne sorozzuk többé a — háborgó elemek közé.

Politikai hírek.

A ó budai választás tegnap ment végbe. A kormánypárt órási presziója és vesztegetése folytán délután Veisz József visszalépett s így Országh Sándor lett megválasztva.

A bács-almási körület ellenzéki érzelmű polgársága e hó 14-én Szederkényi Nándort léptette fel Ugron-párti programmal az eddig még ismeretlen kormánypárti jelölt ellen. — Szederkényi már e héten megkezdí körutját a körületben. A választás május 26-án lesz ifj. Vojnits István elnöklése mellett két bizottság előtt.

A 30 milliós tréfa.

M—g írja:

Ebben a 30 milliós meglepetésben igazán tréfa minden, kivéve magát a 30 millió forintot, a melyet a legkomolyabban meg kell fizetni. Sikertelnebb tréfát alig lehet p. o. elképzelni, mint a mit Krieghammer ur a magyar kormányval eljátszott. Az O. H., melyet Bánffy ur támogatónak egyik csoportjához gyöngéd és intim kötelékek fűznek, így mondja el ennek a megtréfálásnak történetét:

Mondják, hogy Kállay szépen színezte ki a „titkok“. Hogy a történetírói ecsetjét vette elő s olyan gradatív rakta össze az incidenseket, a kicsire nagyobbba, a nagyobbba a legnagyobbba, hogy a delegátusok meg voltak indulva s az előadás végén fölélegzettek, hogy milyen nagy veszedelemből menekedtek.

Mert hát elmult a nagy veszedelem, a melyről Lukács László és Bilinsky tudott. Ámbár hiszen tudott arról Bánffy is. És biztosan mondatjuk, se ő, sem Lukács László nem helyeselte a hitel túllépését. Hanem azért mégis túllépte a hadügyi kormány, lévén örökösben lépegett kedvében.

Bánffy azzal távozott el a bécsi tanácskozáskból, hogy majd tanulmányozni fogja a kérdést, nem mondván se igent, se nemet, míg végre csakugyan kénytelen volt beletörödni, Lukács László pedig — most már fölfrissült emlékeztünkben — távozni készült a helyéről. Ezen akkor mindenki csodálkozott, mikor a hírek kiszivárogtak, mert nem volt rá semmi látható és megérthető ok. Hát persze — mert ez a „titok“ volt az.

Tehát Bánffy azzal távozott a bécsi tanácskozásról, hogy majd tanulmányozni fogja a kérdést, de nem mondot se igent, se nem-et. Lukács László azonban már lemondással is fenyegetődzött.

Krieghammer ur nem szolt rá semmit, megadorta a bajuszát és elköltötte a 30 milliót. Bánffy pedig hálás. Ime, a 30,000,000 nemcsak a nagy tömegnek meglepetése, hanem neki is, a kinek a törvény szerint volna valami beleszólása a közügyekbe. Így szokta meglepni az apucit a gyöngéd hitves, mikor a nevenapjára estésből bittal meg szivarvágó revollyal prezenteli meg s csak három hónap múlva, derült égből leessap villámként, küldeti nyakára — a számlát. Az ilyen figyelmeztetéseket viszonozni kell. Bánffy tehát tegnap már nem kívánta többé tanulmányozni a kérdést, hanem igent mondot és igent parancsolt. Lukács László pedig nem mondot se le, se fel.

Mégis csak szép dolog, ha az ember tudja, hogy ő az ur a háznál, mert ő fizet.

„Kálvinista bank.“

Debreczenből írják:

Igy nevezi a nagy többség azt a pénz-üzleti intézetet és zálogházat, a melyet Kolozsvárt szervezni, felállítani szándékoznak. Még csak tervben van; de a kinek nevéhez fűződik az alkotás kétes dicsősége, — a potyátörke, a mely alapját képezné — tapasztalat szerint — egyelőre legalább kétségtelessé teszi megvalósítását.

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület ügyei oly ember kezében vannak, a ki „hat, alkot, gyarapít“ (?); mert akarata a „sic volo, sic jubeo“—val egyértékű; az „igazgató tanács“ készséggel hódol, meg a kinek ajkáról a „hausse“ bűvös-bájós szavát evangéliomként hallja, s a kerület vagyonát fontolgatás nélkül bocsátja rendelkezésére.

Szász Domokos az az unverszális zseni, az az ellenállhatlan akarat, az a reformált egyházban soha nem látott, tüneményszerű pénzügyi kapacitása, a ki elődeinek minden egyházfenntartó, fejlesztő huzgalmát, tudományát sutba dobja; egyházkerületét saját csatlhatlan számításai útján, egyházilag még eddig idegen térre kalauzolja; a börzespekulációk és banktársulatok modern eszközeivel „nolle velle“, gazdagá, — tehát boldoggá is akarja tenni; mert hiszen az ő századvégi felfogása szerint a kettő egymást feltételezi, egymás nélkül lehetetlen.

Csak imént láttuk meg a több, nevéhez kötött műveletek közt: a híres „püspöki börzejateköt“, a melyről a lapok „urbi et orbi“ körtölték, hogy a szörnyű „baisse“-el, az erdélyi ref. egyházkerületi vagyon tetemes részét nyelte el, a niből még ki sem bontakozott: ime már megint pénzüzlet bank, zálogház kísért, ugyancsak a püspök ur egyházboldogító találmányai tárházából — talán annak a példaszonak igazolására: „a mely kutya megharapott, annak a szörével küsd be a sebet.“

Mi a kik nem vagyunk az erdélyi ev. ref. egyházkerület kebelében, tehát ügyei nem kövzetlenül, — de a mint a magyar egyetemes ref. egyház része — a melynek megamaz is tagja, — s a presbiteri-szynodális egyházigazgatási rendszer hivi vagyunk, kövvetve mégis érdekelnek: nem lehetünk egészen közönyösek az erdélyi egyházkerületi dolgok szemléletén s távolról s némi kétséggel és bizonyos helytelenítéssel nézünk az ott történetekre, vagy történetekre.

Eltekintünk most ezuttal azon zsinati hibától, — hogy a magyar ev. ref. egyházalkotmányban az erdélyi ev. ref. egyházkerületnek különleges állás, — kiváltság adatott vagy hagyatott meg, a mely bizonyos episkopalizmus — színezetével, vagy valóságával, a presbyteriális rendszerrel ellenkezik sat . . . magokra azokra a fényes alkotásokra, amelyek nem ellenkeznek az ev. ref. egyház elveivel, feladatával, méltóságával, sem tekinthetünk teljes örömmel; mert a rohamosság miatt, amelylyel létrehozattak — kérdés támadt lelkünkben, hogy nem „Potemkin-falvak“-e azok? — A püspöknek megengedett börzejatek: a „Bethlen főiskola“ ellen elkövetett, — a dicsó alapító iránti kegyeletet tapodó dominikánus hajszja; az erdélyi „Protestáns közlöny“ beszűntetését maga után vonó művelet; a kolozsvári 4-ik lelkészállomás betöltése körül elkövetett törvény elmagyarázás és alkalmazás meg éppen arra a fájdalmas következtetésre juttatott, hogy „valami rothad“ ott, a „Merkur püspöke“ czim alatt világgá körtölt „Hiob-hir“ aztán, hogy a püspöknek az egyházkerület vagyonával fizött börzejatek, melylyel a vagyon tetemesen megkárosittatott — kétségtelessé tette aggodó feltevésünket. Most pedig amióán azt olvassuk, hogy ugyanazon vagyont bank és zálogház koczkázatába dobni kíséri meg a püspök és mindig a püspök ur — egész megbotránkozással kérdezzük: „Quousque tandem abutere? . . .

Elhiszünk — másként nem is lehet, — hogy az igazgató tanács áll a püspök ur háta megett s ha az ily műveletekbe belemerésére egyházi elnökének engedélyt adott, vagy hallgatva csak elnézte is: levonja belőle a következtetést és fedezi az egyházkerületi vagyonban netalán esett hiányokat. Ez a reábizott jogok gyakorlatából folyó kötelezettség. Azt is elhiszünk, hogy a bank és zálogház nem oly sikamlós pálya, mint a börzejatek, a melyen különféle esélyek és lát-

zatok összezavarják a legbiztosabbnak tartott számítását. De bizony a takarékpénztárak bukása, a melyek nemis oly ritkák, azt bizonyítja, hogy az is csak koczkázat; s ha vezetésében akár szakértelem hiányzik, akár az ellenőrzés lazul — veszélyeztetí még az alapítóktét is, s ezerek méltó kárhóztatását idézi fel.

Am legyen, hogy mindaz nem következik be, s az egyházkerület nyereségről nyereségre megy az egyházfenntartó tőke koczkázatával: azt kérjük, hogy azok az alapítók a kik buzgósággal, nemzet és vallás-szeretettelből összerakták azt a vagyont, hogy legyen az egyház fenmaradásának anyagi biztosítéka, ugy hagyják e hátra, hogy az utódok kereskedjenek vele a világ legzajosb, a lélek életére legkevesebbet vagy éppen semmitemsem néző pénzpiacson, s tegyék ki a „hausse“ vagy a „baisse esélyének.

Nem 19-ik századvégi nemzedék!

. . . Azok az ösök nem értették, de hiszünk, hogy nem is akarták érteni még kevésbbé használni ama szavakat, de azt meg elismerjük, hogy ref. egyházuk szegény ktlő, — de annál gazdagabb lelki világában alaposan értették Pál — I. Timoth. 6: 6 — a pásztoroknak adott, de minden jó egyháztagra tartató intését: „Nagy kereskedés az Isteni szolgálat, az elégséggel;“ s nem úgy éztelmeztek, a mint az erdélyi püspök ur alkalmazza is: hogy annak a kereskedésnek a pénz szerelméből e minden gonoszság gyökeréből és ennek kielégítésére kell származnia, mely miatt sokan eltévelyednek a hittől is és általszegizek magokat a sok gondokkal; hanem az igazság, az isteni szolgálat, a hit, a szeretet, a hékességstűrés és a szelidség gyakorlatából. Vagy talán a talentomokkal való kereskedésről mondot példabeszédben Mát. 25: 14-30 — találja meg a püspök ur az impulzust az egyházi téren gyakorolható pénz operatiókra? De hát ezt még idáig a mi evangélium szerint reformált egyházunkban minden lelkész a benne levő, lenni kövvetésnek a legvilágosság terjesztésében minél sikeresebb munkálkodásban álló kötelezettségére értette. Mindazokban s mindebben pedig megüttöközzel látjuk, hogy az erdélyi ref. egyházkerületben most nem előre, hanem visszafelé fejlődés történik.

Azonban nem szükség szorosan az evangéliumi örök. — Krisztus és az apostolok neve által megszentelt elveket tartalmazó idézetekhez folyamodnunk . . . szorítkozunk csak ev“ ref. egyházunk Kálvinista elnevezésében álló lényeges jelentőségéhez. Elleneink gunyból szoktak minket így nevezni, de mi nem szégyenljük ezt; mert csakugyan amareformátor, — a szigorú Kálvin presbiteri egyházkormányzati rendszeréből fejlett ki az a autonom egyházalkotmány, mely a ker. egyház legősibb — Krisztusi elveken alapuló, apostoli eredetű igaztási rendszeréhez legközelebb áll; a mely a népek a mikor befolyást biztosít az egyház kormányzatba, akkor biztosítja is annak törhetlen önérzetes ragaszkodását ahoz, ha meg nem hamisítják. E rendszer hazánkban az alkotmányos érzés menedékhelye volt s a politikai téren a modern parlamentarizmusnak uttörője lón. De nem ismerjük sem Kálvin elveiben sem egyházunk életgyakorlatában, hogy pénzűzérkedésben találta volna akár a tan terjedésének, akár az egyház fenntartásának, avagy magasabb fejlődésének eszközt és biztosítékát. Nem is szükséges, nem is kell ref. egyházunknak sem egészességében, sem erdélyi kerületében, sem börzejatek sem „Kálvinista bank“.

Ugy tartjuk, hogy tiltakozásunk az ellen általános ev. ref. egyházi. Eppen ezért csudálkozásukat nem fojthatjuk el, hogy egyházi lapjaink megbotránkozásuknak kifejezését nem adtak még mindeddig s amaz erdélyi pénzkisérletek veszélyes és magyar ev. reformált — vagy ha úgy akarják — kálvinista egész egyházunkat pallengere állító pénzműveletek — és most legközelebb kísértő „kálvinista bank és zálogház“ ellen fel nem emelték hatékony tiltakozó szavukat.

Elhiszem, hogy személyes tekintetek, talán még az esélyes tartozkodás által is, visszatartva érzik magukat attól, hogy szennyeseinket mutassuk a világnak, mely kapva kap kitérésnek, kivált a bontoux-féle bank bukása által sok-sok milliókat sárba vesztett ultramontán világ, mely azonban ha veszt — a péterfillérek segélyével, ki bírja; de hát nálunk az esélyesség és személyes tekin-

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklam sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 forint.

Nyilttérli cikkek: garmond sora után 20 krajczár fizetendő.

teknek nem áll e felettük: a közjó és szeretet egyházunk becsületének megőrzése iránti kötelességérzet, a melynek nincs sehonnan kárpótlásuk? A mit hallgatással takarni akar-nak: nem egyházi lapok, kitárták már azokat — némelyek éppen kárörvendéssel.

Megelégedéssel olvassuk, hogy otthon — Erdélyben — a püspök banktervezete az egyházmegyeiben és más illetékes forumokon — nagynyedi, kolozsalotai, vajdahunyadi egyházmegye, kolozsvári ref. kollégium sat, még eddig megbukott. Ohajtjuk, hogy az egész erdélyi egyházkerület bontakozzék ki az eltévedt püspöki és igazgatótanács veszélyes nyomása alól és fordítsák mindnyájan nagy képességöket és hatalmukat a fő és igaz czélra ennek megfelelő eszközökkel; de az egész magyar ev. ref. egyházagyetem is erősbiti oket azon határozott kijelentéssel, hogy becsületes szegénységben inkább akarunk élni, mint veszélyes kockázattal járó s még a mellett nagyon problematikus erkölcsi gazdagodás után kapkodva.

Nem kell: börzejatek! de nem kell: „Kálvinista bank“ sem!!

—a—r.

A kolozsvári városi adóhivatal ujjászervezésének kérdése.

Az évek hosszu során azt szerzett tapasztalatok alapján egy helyi sajtó organumai, mint a város közvéleménye és a kiket első helyen kellene említenünk, az adófizelő polgárok összessége, a helyi városi adóhivatal ujjászervezését égetően sürgették.

A sürgetések eredménye az lett, hogy az ujjá szervezés szükségét hangoztató meggyőződés valahára a hatósági felfogás chinai falát is áttörte és diadallal kezdett uralkodni ott is, a hol eddig előle mereven elzárkóztak.

De fájdalom! csak kezdett uralkodni, mert ma ott állunk, hogy nem tudjuk, hogy vajjon a kérdés megvalósítását már a közel jövő hordja-e méhében, vagy az évtized alatt megérett közvéleménynek egy újabb évtizedre lesz-e szüksége, hogy az égető baj orvoslását is megérhesse.

Tudjuk jól, hogy a városi tanács, nem tértetheti ki a közvéleménynek azon megdönthetlen, a sark-igazság jellegével bíró meggyőződése elől, hogy a városi adóhivatal ujjászervezése, illetve szervezetének kiegészítése égetően szükséges, hozzáfogott a városi adóhivatal ujjászervezéséhez, kiküldötte közeget tanulmányuttra, azoknak visszaérkezte után tapasztalatuk és jelentésük alapján elkészítette és a városi közgyűléssel megszavazatta az ujjászervezésre vonatkozó szabályrendeletet s felterjesztette jóváhagyás végett a belügyminiszterhez.

De mi történt ezután?

A belügyminiszter ez év február elején visszaadta a városnak a szabályrendeletet azzal, hogy ezt csak akkor fogja jóváhagyni, ha a többi hivatalokat illetőleg is terjeszt fel a város is ily szabályrendeletet, minek sürögs felterjesztésére a várost egyben utastítja is.

Hónapok multak el azóta, a belügyminiszter emilitett leiratát folyó ápril havában meg is sürgette, azonban anélkül, hogy a városi tanács valamit tett volna.

Jövő június havában lesz a városi tisztújítás és a miatt, hogy a városi tanács a belügyminiszteri leiratlak meg nem felelt, a nélkül fog megejtetni, hogy egyidejűleg a városi adóhivatal ujjászervezésének kérdése megoldást nyerjen s így idők fognak elmúlni, míg egy már már megkezdett munka teljesen bevégzetté válik.

Nem czólom eme mindenesetre indokolatlan mulasztást hosszasan tárgyalni, hanem előre bocsátva azt, hogy a városi adóhivatal megfelelő szervezete az államnak, Kolozsvár szab. kir. városnak és az adófizelő polgároknak kongruens érdekeit képezi, városi adóhivatalunk jelenlegi minden tekintetben hiányos szervezetének sürögs kiegészítését illetőleg ujjászervezését követelő szükséges paranczoló körírmenyeit kívánom csak megemlíteni.

A köződök kezeléséről szóló 1883 évi XLIV. t. cz. 39-ik §-a alapján az adótartozások mindaddig a míg a folyó évi kivetés befejeztetik, mult évi alapon hajtandók be.

Ebből kifolyólag, ha egy adózó a mult évben meg volt adózta, folyó évben az adót jövedelem csökkenése, vagy az adótárgy megszűnése dacára fizetia mult évinek arányához képest mindaddig, míg a folyó adókivetés befejeztet nyer, mert ellen esetben a végréhajtásnak nem kelleme proceduráin megy át.

Mi következik ebből?

Az, hogy a városi adóhivatalnak kötelessége, az adózó polgárok érdekében a ki-

vetést, melyre a törvény által hivatalosan van, mielőbb teljesíteni, azon adóemelésről pedig, a melyeknek kivételét más közegek teljesítik, az alampunktatokat oly időre elkészíteni, hogy a kivétel a maga idejére elkészíthető és azután előírható legyen.

Miután azonban a városi adóhivatal jelenlegi szervezetében nélkülözi mindazon kelleket, a melyeket az adózó polgárok érdekében nélkülöznie nem volna szabad, ott állunk, hogy Kolozsárvárt szab. kir. város, drága hazánk legutolsó városa az adókövetés befejezésének tekintetében.

Magyarország, különösen azonban Kolozsárvárt községeknek adókezelési viszonyait e sorok írja igen jól ismeri, mielő ki folyólag meri állítani, hogy Magyarországon kevés, Kolozsárvártban pedig egy község sincs, a hol még a folyó 1898. évi a házadó, az I. és II. osztály, valamint a tökéletes és IV-ed osztály keresetadó az adózók számán és így az adókönyvben előírva nem lenne.

Mit látunk azonban Kolozsárvárt sz. kir. város adóhivatalánál?

A fennírt elősorolt adóemelésről a kolozsárvári m. kir. pénzügyigazgatóság érvényesítési záradékával ellátott kivételi lajstromok egy csomóba vannak összehalmozva a nélkül azonban, hogy az adóhivatalnál valaki a személyzet jelenlegi csekély létszámánál fogva arra gondolhatna, hogy azokat az idej 1898. évi adókönyvbe elő is kellene írni.

De ne álljunk itt meg, ne gondoljuk, hogy talán ez a legnagyobb hátramaradás, hanem menjünk tovább.

Az 1883. évi XLVI. t. cz. 9-12-ik §-a alapján a föld és ház birtok után járó ult. jöv. pótdó kivételének befejezését a pénzügyminiszter az egész országban márczius hó végére tűzte ki. E kivétel alapján a mint az elmondottakból kivehető a föld- és házadó szolgál, minek teljesíthetése végett mindkét adóemelés kivételének előírt befejezve kell, hogy legyen.

Kolozsárvárt sz. kir. városánál azonban nemcsak, hogy az adóemelés dacára az idő előrehaladásának még kivétel nélkül nincs, hanem az annak részben alapul szolgáló földadó kivétel sincs befejezve, jöhet, hogy ezen kivétel befejezésének határideje január hó 25-ike már rég lejárt.

Ily körülmények között bátran tehetünk fogadást Kolozsárvárt város összes adósságainak erejéig — a mi az intéző körök jóvoltából elég nagy — arra, hogy ily állapotot országunk többi törvényhatósági városánál nem találhatunk.

A fennírtakból közvetetve láthatjuk, hogy a városi adóhivatal jelenlegi ügykezelése szerint úgy áll a dolog, hogy mire a folyó évi adókövetés befejeztetik és az adók előírtak, addig azok teljesen esedékessé válnak és már behajtásra is kerülnek, mivel az adó követése és előírása hosszas vajadás után akkor nyer befejezést, mikor az adóirtározásnak negyedik évnegyede kerül behajtás alá.

Lehet-e azután azt kívánni, hogy az adózó polgár saját jószántából fizesse adóját, akkor, a midőn még halvány sejtelmével sem bír annak, hogy vajon ez évre mennyivel tartozik.

Azonban nem csak itt találkoztunk a szervezetlenség káros következményeivel, hanem az adóbehajtás körül is.

Hogy az adózó polgárok érdekei itt is csorbát szenvednek, kétségtelenül bizonyítható, hogy az ismerjük a már említett 1883. évi XLIV. törvényezik intencióját és annak 55-ik §-ában foglalt rendelkezését, mely szerint a fizetési határidőket (február, május, augusztus és november 15-ike) lejártával az adóintézés azonnal szétküldendő.

Jól tudjuk azt, s ha őszintén akarunk lenni, megvallhatjuk, hogy adót, illetéket senki sem fizet szívesen, sőt azt látjuk, hogy nálunk miveltebb államokban is, az adók ki-

vetése és beszedése ellenszenyes fogadtatásra talál.

Mi következik ebből?

Az, hogy adózó polgárok legnagyobb része a fizetés iránti felelőtlenséget illetve megintest megvárja s így a törvény értelmében ezt minden negyedben meg kell tenni.

A városi adóhivatal azonban azt a jelenlegi szervezetével megtenni nem tudja, miért is az I. évnegyedre ilyen külön nem bocsátott ki, hanem a második negyedévi esedékesség lejártá után az I. és II-ik negyedre egyszerre bocsátja ki.

Igy az adózó, ki terhes adót fizet, nem csak földje és háza után, hanem fizeti élet-szükségleteinek sokféle fogyasztási adót is, egyszerre évi tartozásának felévi esedékességére szállítható fel, a minek már elég tenni nem tud, kapkodó fűző-fához, mivel az első negyedben az adófizetés felhiva nem volt s emiatt elköltötte pénzét, most pedig már pénze sincsen, a mielő azt kitegye.

Ép a napokban voltam elő tanuja annak, midőn egy szegény asszony, már reggel 6 órakor várt házánál míg felkelek, hogy eszközöljek ki számára a pénzügyigazgatónál időhaladékot, mi által lezalogolt javait az árverezéstől megmenekíthetné.

Sírt, ehez gyerekeire hivatkozott, előadta, hogy ura, ki zenész, Párizsba ment Bunkó nagyváradi zenekarával s fölle még segítséget nem kapott.

Könyörgésre megesset a szívem, s habár ismertem a kolozsárvári pénzügyigazgató jó lelkét s tudtam azt is, hogy ez asszony-nak a pénzügyigazgatónál — ki magát befolyásolni amugy sem engedi — nálam nélkül is nyert pere van, ha azt a törvény korlátai megengedik, mégis elhatároztam, hogy kivételképp szószólója leszek.

Előadtam tehát a pénzügyigazgatónak a szegény asszony kérését, kit rögtön ki is hallgatott.

Azonban, midőn adókönyvcskéjét átkintette, a nélkül, hogy kérését teljesíthette volna, el kellett bocsátania, mert a törvény nem engedi meg neki, hogy mult évből származott adóhátralékát időhaladékot engedélyezzen.

E szegény asszony sorsából, ki azután segítségem mellett mentette meg lezalogolt javait az árveréstől és a kin a pénzügyigazgató, ha tehetné volna, ősmert jó lelkével fogva legelső sorban segített volna, levonhatjuk a következtetést, hogy ha a városi adóhivatal a maga idejére az adókövetést befejezi és előírja, valamint az adókövetési alap munkálatait a kivételhez elkészíti, továbbá ha az adóbehajtást évnegyedenként rendszeres eszközzel, az a szegény asszony, most már nem görnyedne az adóhátralék sulya alatt s a folyó évi adóba nem kellene a mult évi adók arányában fizetnie, mert ura után, miután a városról még a tél kezdetén eltávozott, mint kis házában tulajdonosa a II-ed osztály kereseti adóba egy családtaggal kevesebbet fizetne, továbbá a zenészségért ura után kirott III. osztály kereseti és azután járó általános jövedelmi pótdó egyelőre megfizetnie nem kellene.

Ha meggondoljuk azt, hogy a szegény asszony helyzetéhez hasonló hányan vannak még Kolozsárvárt sz. kir. városában, ki esik tollunk kezéből és önkénytelenül kérdjük, hogy hát nincs már senki sem, a ki ezeken az ázsiai állapotokon segítene?

De mellőzve a feleletet — nem folytathatom tovább, — nem bocsátkozom bele a culissák meggettiti titkokaiba, elhalgatom mindazokat a lépéseket, — a melyet a helybeli pénzügyi hatóság a városi adóhivatalnál uralgó botrányos állapotok megszüntetése érdekében oly sokszor megtett, mert azt hiszem, hogy ha az elmondottakhoz még hozzáveszem azt, hogy a könyveléshez, vagy a mint a szabályrendelet nevezi, a számosztály-nál 4 ember végzi a 10 ember munkáját s ha még megemlítem azt, hogy a mult évről

fennmaradó száakra menő gyűdarabok hátraléka mellett a f. ében beérkezett, mintegy 5000 gyűdarab vár a városi adóhivatalnál elintézésre, mikkel az adózó polgárok felelőtlenségei nyernének azután jogorvoslatát, a városi adóhivatal jelenlegi szervezetének sürgős kiegészítését, illetve újjászervezését, tehát az erről megalkotott szabályrendeletnek mielőbbi megvalósítását mindenki, tehát még a városi tanács is átláthatja.

A midőn tehát a fennírtak fényesen és sajnosan igazolják a városi adóhivatal újjászervezésének sürgős szükségességét, egyben azt is bizonyítják, hogy a szervezés körül minden mulasztás, úgy a kincstár, mint az adózók érdekeit érzékenyen érintik, a mit a városi tanács figyelmébe eléggé ajánlani nem tud.

Egy adófizető.

Emléket Orbán Baláznak.

Az Orbán Balázs emlékére, lapunk szerkesztőségéhez a következő adományok folytak be:

Incze Lajos ákosfalvi birtokos 1 frt, Ürmösi Kálmán szentgericezi pap 50 kr, Simó József harasztkeréki pap 50 kr, Májai Gábor állami tanító 20 kr, Bara Pál közj. 20 kr, Varga Lajos állami tanító 20 kr, Boros Albert 20 krajczár.

Összesen 2 frt 80 kr.

Eddigi gyűjtésünk eredménye 62 frt 10 kr. A pénzt gyűmölcsözőleg elhelyeztük a kolozsárvári Népbank 12. számú gyűjtőkönyvében.

MINDENFÉLE.

Kolozsárvárt, május 18.

Lapunk jövő száma a közbeeső ünnep miatt pénteken (május 20.) jelenik meg.

„ÉLYEN AZ VNIO“.

Tekintetes Szerkesztőség!

Kolozsárvárt 1898. máj. 17.

Tegnap este véletlenül éppen akkor mentem el a redouté előtt, mikor a légszuszgyár emberei a próba világítást rendezték, s akkor láttam, hogy láng betűkkel ez van felírva:

„ÉLYEN AZ VNIO“.

Hát ha mi magyarok ilyen nagy, jelentőségű ünnep megülésére készülünk, akkor talán kell, hogy a felírás helyesen, jó magyarsággal legyen oda írva, nem pedig, úgy, a hogy a légszuszgyár németei akarják. Jó volna tehát ezt — mielőtt neveltségessé nem leszünk, kikorrigálni

Holén.

— Keresztjári napok. A r. kath.

egyház ünnepi sorában az ugynevezett keresztjári napok utolsóját ma reggel ünnepelték meg a szokott egyházi szertartások között. Reggel 8 órakor csendes mise volt a plébánia templomban, s azután onnan kiindult a Bíró Béla apátplebánia által vezetett körmenet a minoriták templomába, a hol Supka Béla házfőnök mondotta az ünnepi misét. A meghatározott ajátatásokban nagy közönség vett részt.

— A püspök részvéte. Gr. Majláth Gusztáv erd. r. kath. püspök — kit azonnal értesítettek a boldogult dr. Salzbauer János kegyesrendi pap és tanár haláláról — a kegyesrend kolozsárvári társházához intézett levelében adott kifejezést a kitűnő pap elhunytá felett érzett mély részvéteinek. Dr. Salzbauer János th. szentszéki ülnök is lévén, a gyulafehérvári püspöki káptalan a temetésen való képviselével Páll István igazgatótanácsai előadót bízta meg.

— Kerékpárosok versenye. Az áldozó csütörtökön tartandó kerékpárversenyre és a vasárnapi pályaversenyre tegnap bontattak fel a nevezéseket és pedig oly nagy számban, melyre elég volt eset a Kolozsárvárt tartott versenyeknél, mintegy 18—20-an fognak indulni az Alsó-Zakon fellállított startból, hova az egyet egyúttal társas kirándulást is hívott egybe reggeli 6 órára. A startolók között az ország legkitűnőbb amatőrjeinek nevével találkozunk. Gerger ki Párisban szerzett 1894-ben a magyar névnek dicsőséget, midőn elsőnek jött be a világ legjobb futói előtt. Hatalmas ellenfele lesz Gillemot Ferencz kinek máris csodálatos kitarasáról és gyors tempójáról sokat beszélnek sportkörökben. Itt lesznek még Pestről Greiner, Katrer, Selenka, Baumlér; Kolozsárvárt Szentpéteri, ki az idén nagyon jó formájával tűnt ki, Appel a favarit, Baratosy Bencki (álnev) Jakab stb. Beérkezés már 8 1/2 óra mulva az indítás után várható, a hol ilyen erőik indulnak s ezúttal 11 és 12 óra között a külközép utcai honvéd lakanya előtt már megjelenik a győztes kit a honvéd zenekar zenéje mellett fog megjelenezhetni a közönség. Ott lesz felállítva a juri emelvényen is. Dr. Haller Károly, gr. Lázár István, gr. Teleki László és br. Mansberg Sándor teljesítik a juri szerepét. Az országutakat és külközép-utczát, egész Szamosfalváig az egyet saját költségén separteti meg és díszíti fel. A vendégek nagy része természetesen a vasárnapi sétatúri versenyen is részt vesz s így lesz kikapcsolás meglepetésekre. Egyik kedves pontja lesz a versenynek a gyermek verseny, melyen 9 kis fiú indul. A kis Wesselenyi Pista bár az azonban nagyon bizonyosan tekint a jövő elébe, bárha olyan ellenfelei lesznek is mint gr. Bethlen Pál, Deák Iván és a kis Giroladini. A nagyon értékes nyemény tárgyak Bitto Rezső titkárának vannak kitéve, hol ugy-szintén Hirsfeld Sándornál, jegyek a vasárnapi versenyre előre válthatók.

— Bycziklísták országúti versenye. Holnap nagy napjuk lesz a kolozsárvári kerékpárosoknak, 100 kmteres versenyt rendeznek Kolozsárvárt célpontra. Indulnak a zsuki határról megfordulnak Deesen és 1/2, 12 órák karikáznak be Kolozsárvára. Külközép-utczában lesz a célpont. De már a külközép-utczai vámnál ágyulással fogják őket fogadni. A honvéd lakanya előtt a honvéd zenekar üdvözlő és nagy közönség fogja fogadni a győzöket. Versenyzők Kolozsárvártól, Budapestről és egybűtinnen sokan vannak.

— Akadémikusok zár-ünnepélye. A kolozsárvári keresk. Akadémia önképzőköre tegnapelőtt tartotta zár-ünnepélyét, az intézet helyiségében, változatos műsorral. — A zár-ünnepélynek érdekes pontja volt a vívási gyakorlat, mely Hangay Oktáv, az akad. sportbíróztágnak elnöke, a tanári kar, Páska Zoltán vívómester s nagyszámú előkelő közönség jelenlétében folyt le az intézet emeleti nagytermében. A gyakorlatok folyamán bemutatták a csoport vívást, az iskola vezénylést. Igen szép páros viaskodások voltak az intézeti növendékek között. A páros viadalok olasz karddal folytak. Ferenczy Dénes a vívásban I. díjat nyert, II. díjat

Németh J. n. III. díjat Trojko János, a tünnek még Okolicsányi József, Hódolász és mások. A vívók igen alapos tetésben részesültek, a mi Kőváry vívómesternek díszétére válik s ezt a bizottság elnöke, midőn a díjakat szavak kíséretében kiosztotta, konstans A növendékek pedig megjeleneztek jeltartókat.

— Vízét kérnek. A külközép-utczai polgárok kéri Salamon Antal tanácsos, mint vízvezetési igazgató, utcájokban a már három évvel ezelő zottságilag megállapított és általa ismelt helyre végre valahára állítását vízvezetési kutató. Ez utcában lakó polgárok sincs módja ahoz, hogy társas vezetéket bevezethesse, ez okból a nek kell rajtuk segíteni, hogy hasonló módon részesülve, mint a többi utcákbeliek, ne legyenek kénytelenek akarcva azon háztulajdonosokat a vízvezetési, a kiknek módjukban volt azt bevezettetni.

— A szamosvölgyi vasút megalakulása. A kéréses érkezett meg. A késés oka az, hogy a mozdonygyárak csavara Felsőelrepedt. A bajon úgy segítették, mozdony egyik felet leserelték és úgy tették az utat. Apahidán azonban újabb esem történt. A mozdony a váltónál nem tudták helyreállítani. Az állomás ezért kénytelen volt segélymozdonyt Kolozsárvártól, a mivel aztán a vonat késéssel szerencsén megérkezett Kolozsárvárra.

— Erdélyi Múzeum. A Múzeum is, annak hivatalos közlönye az irat V. füzeté a következő tartalommal lent meg:

Thury József: A székelyek eredése és befejező közlemény. Connert János: erdélyi szászok forradalmi vértanúja (István Lajos). Gombos F. Albin: Maros-Jakab, a huszuiták inquisitora bűnöző (Első közl.) Orosz Endre: Mező-Sármány emberi telepe (Maros-Torda vármegyében).

Irodalmi Szemle. Neményi László: A váradi színház története; ism. M. Mario: Esztetika; bírája dr. Ferenczy-Höföding H.: Rousseau mint filozófus; ism. Rácz Lajos. Thiele: Az öntudat ism. dr. Székely Máttyás.

Különfélék. A székely Nemzeti Múzeum-ról; írta Domján István. A Múzeum egyet újabb gyarapodása. A vármegyey tört. és rég. társulatról. A délyi Múzeumegylet közgyűlése.

Különösen érdekes a Kolozsárvárt zott Róth István szász lelkész életírása.

Az elevenen szerkesztett folyóirat gyelmébe ajánljuk olvasóinknak.

— Dr. Salzbauer János. A kegyesrendi áldozó papot és tanárt ma rendkívül nagy részvét mellett és gyűszszal temették el. A koporsót ma vitték át a kegyesrendiek templomába szentélyben felállított díszes ravatala lyezték el. A koporsó körül gyertyák égtek. Elő egy párnán feküdt a Ferencz-József lovagkeresztje. A ravatalon és az oldali párkányán helyezték el a ravatalra koszorúkat. Ilyeneket küldtek a kegyesrendiek társházának tagjai; a r. kath. tanáriusium; Szent József finóvalde ifjúsági finóvalde joghallgatói, a tud. egyetem karának hallgatói, dr. Farkas Lajos egyetemi tanár, az elhunyt régi (1863. évi) nitványai, a Kalazantinum növendékei.

— A temetési szertartás d. e. fel 11 órá vette kezdetét. Ekkor Páll István ká-

kázta, mert a koczkat nagyon meztulagosan nagy volna! Oh Tilda, én szerencsétlen vagyok!

— Tagjaim reszketnek és leeresz abba a székbe, melyről Matild felállt. Zeimet a térdemen összetéve, mondani tülök ott és száraz szemekkel nézek előtt a tűzbe.

— Matild, az ő szerelmét el magamtól hárítani, folytatom, oly nagy nyugodt hangon, hogy én magam is vagyok lepetve; de becsúlásának a tését nem tudom koczkatatni.

A barátném csendesen áll mellett. De én ismét következtelen vagyok, amár minden okoskodást megtagad sajnálom, hogy nincs több mondani

— Igazod volt, jegyzem meg, szívet mulva, halkán beszélve és sóhajt mint azt teszem. Ő szívet engem és én dom azt.

— Mari, beszélt már veled?

— Igen.

— És te — visszautasítottad?

— Nem, jobb voltam annál, nem gedtem, hogy megkérjen.

— Mari, ő azon a ponton volt, hogy feleségül kérjen tégedet és te nem akartad hallgatni?

— Igyekeztem megelőzni, a mit gondoltam, hogy mondani szándékoztam és ő dömerte, hogy azt tettem. — És megértene, a mit szándékoztam tenni.

— Mari, mikor volt az?

— A mult héten, midőn te Pymontól átmentél. Este felé kimentem egyedül, a lápos földön keresztül egy hosszú szarv

gyek. A nap lemenőben volt és én azt tem, de a mint megfordultam, hogy jöjnek, Conway urral szemtől szembe kóztam.

(Folytatása következik.)

AZ „ELLENZEK“ TÁRCZÁJA.

1898. Május 18

Gyilkossággal vádolva.

— Angolból fordította: Amica. —

Prólog.

I.

(Folytatás.)

(4)

De van itt valaki a ki édes Marim, előre bocsánatot kérek tőled azért a mit mondani fogok, a ki több mint barát.

Mari, Conway ur szeret téged!

— Oh, hallgas! kiáltom; és még is az általa mondott szavakra szívem oly gyorsan és oly érvendzve dobog, mint egy fiatal leányké.

— Én azt gondolom, hogy te ezt tudod?

— Nem, nem!

— Mari, a hangod meghazudtolt!

— Ő el fog engem felejteni midőn elmegyek, mondom kitérőleg.

— És te kívárod, hogy ő azt tegye?

Nem válaszolok. Felkelve a székemről a tűz előtt állok, karomat a kandalló párkányán nyugtatva és fejemet a kezemre hajtván.

— Mari, el akarod őtet felejteni? isméli Tilda.

— Igen, válaszolom! de hangom erőltetett, és a szó lassan jön ki az ajkamon. Problád elhitetni magammal ezt a durva hazugságot, de nem sikerül.

— Tehát nem szeretted őtet? Én gyakran tündöttem ezen.

Matild feláll.

— Néha, folytatás, azt gondoltam, hogy viszonzod az ő érzelmeit.

— Nem volt igazad.

— Valóban? Kérde olyan hangon, mely egészen nyugodt. Közlebb jön hozzám, és kezét a vállamra teszi.

— Nem volt igazam? Kérde. Mari, nézz a szemembe, és ismételd azt még egyszer akkor elhiszem.

De, a helyett, hogy válaszolnék neki, el huzodom tőle, és keservesen zokogva kezembe temetem az arcomat.

— Te nem tudod azt mondani, jegyzé meg Tilda szeliden, néhány pillanatnyi szünet után. Te szeretted őtet, de nem akard azt beismerni. Sőt szerelmedet saját magad előtt is el próbáld tagadni. Mari, miért? Miért teszed azt?

Megfordulok és szembe nézek vele és hirtelen nyugodtnak érzem magamat.

— Miért? Szükséges azt kérdezned? Az ok nagyon is világos.

— Előtte nem az.

— Egy pillanatra tedd magadat az én helyembe! Van-e nekem jogom egy olyan történettel a multamban egy jó ember szerelmét elfogadni? Gondolkozz egy pillanatig, hogy mi az én életem! Multam a szégyen által van elhomályosítva, és jelenem egy hazugság! Alnev alatt élek, mint olyan nő, a kinek nincs története. Ha Roy Mari szeretetet és becsülést nyert, Lynde Lettice az, a ki azt számára hamis színek alatt szerette.

Volna-e olyan a saját becsületének nevére büszke férfi, a ki Lynde Lettice tiszteletét megszerelmével, Lynde Lettice, a ki tiz évvel ezelőtt gyilkossággal vádolva a törvényszék előtt állott?

— Nem Mari, el nem hiszem, ha ugy ismernéd, a hogy én ismerlek téged és ugy szeretnéd, a hogy én szeretlek.

— És, a kit, mint ártatlant felmentet-

tek.

...segédlet mellett beszen-
...a koporsót, — mialatt a Kalazan-
...növendékei gyászdalokat énekeltek.
...Tóth Jenő, kegyesrendi házfőnök
...gyászmiest mondott, a mellékoltárnánál az
...paptársai mondtak csendes misét.
...Rietthy Károly tanár vezetése alatt
...főgymnásium dalkara énekelt. Mire után
...Béla apátplébános nagy segédlet mel-
...ismét beszentelte a koporsót. A megha-
...szertartásokat és misét a templomot szo-
...ság megöltök előkelő közönség mely meg-
...között közt hallgatta végig. A beszentel-
...után a koporsót a templom bejáratánál
...hat lovas gyászkocsira helyezték, mire
...indult a menet a temető felé. A menet-
...r részt vett a r. kath. főgymnásium a fel-
...kereskedelmi iskola, a tud. egyetem
...szaga gyászlombokok alatt. A koporsót a
...gyesrendi társház tagjai és a Kalazanti-
...növendékei testületileg kísérték. A te-
...háson óriási közönség vett részt. Megjelen-
...az elhunyt régi tanítványai, az összes
...kolák tanárai, a tud. egyetem tanári kara
...telileg, ezeken kívül az összes államhi-
...lak, a városi és megyei tisztikar tagjai,
...közélet minden előkelő tagjai és nagy-
...női közönség. A templomter is egé-
...el volt borítva érdeklődőkkel. Menet
...a város összes r. kath. templomaiban
...gúzták a harangokat. — A me-
...tizenkét óra felé ért a köztemetőbe.
...A sírnál Biró Béla apátplébános
...a szokásos gyászszertertást, mely
...Kovács Dénes az egyetemi és a fi-
...felde joghallgatói nevében megható gyász-
...szókat mondott, melyben sok lendülettel és
...vétel emlékeztet meg a szeretett tanár-
...az ifjúságnak e lelkes barátjáról. E be-
...elhagyása után a koporsót szaz elhunyt
...meit átadták az anyaföldnek. Mindenki
...ki utolsó utján elkísérte a kegyesrendnek
...gyágyerőmű tagját, mely meghatottsággal
...a szemből a sirt és sokaknak könny csillo-
...a szemében. A szeretet és becsülés igaz
...szavát könnyei vegyülték össze azzal a föld-
...mely e kiváló férfiu tetemeit magába fo-
...— Legyen áldás emlékezetén!
...— **A Tarcsáról.** A M. P.-ban teg-
...egy gyors tudósítás jelent meg, mely a
...mai legelőgúzsadás körül képzelt némely
...nek regisztrálása mellett azt adja hírül,
...a bajnok megvizsgálása végett kiszállt
...a "régibb és jobb" (?) legelte-
...tízszer visszaállítására intézkedett
...ez a hír megjelen, meg nagyon foly-
...odakint a vitatkozás, — láptár-
...azonban ismert jól értesültségénél
...az értesülésünk szerint az Albach Géza
...gármester, Szabó Gyula tanácsos, Magyar
...akapitány, Kondász Ferencz, Benigni
...mel és Szilágyi György v. bizottsági ta-
...ak, Jakab László v. állatorvos és Czecc
...városgazda urakból álló bizottság
...megyán kiszállt a Tarcsára és a képzelt
...nyoknak nyomát sem találván, a legelte-
...nyegét állandóan intéző-bizottság intéz-
...selein nem változtatott.

— **Zene a sétatéren.** A sétatéri
...közben holnap d. u. 5 órától 11-ig ját-
...nak a cs. és kir. katoná zenekar.

— **"Katonaugyi iroda"** czimmel
...gyunk mai számában közreadott hirdetésün-
...t ajánljuk olvasóink szíves figyelmébe.

— **A krajaőr halála.** Még nem halt
...de, de haladok. Csak hat hét és eltűnik
...a, hova az apja, a négy krajaőrös s na-
...szai, milyen is volt az a krajaőr, akkorig
...akoják a forgalomból, mint kivonták a finom
...szagú, zengő hangu hintókat, melynek neve ugy
...monk, mintha csak halottnak nevéit emli-
...telték. Eltűnt a hatos, eltűnt a négykrajaőrös
...és most eltűnik a mult idők utolsó aprópen-
...szárjárt, — a rezet és ezental nem fogják
...a bronzot, hogy vád ki a rezet, hanem vád
...a forint, fillérből lesz a korona alakot ölt.
...Ettől éppen a beszédből nem vész ki a krajaőr,
...széles fog, a míg csak a mai generáció él
...széles fogak veitnek s utódainak már csak
...név fogják névvel hallani.

— **Kinek nagyobb a szíve?** A női szív
...oly nagy, mint a férfié. A férfi szíve
...szoknyil tagasabb is. Ez, azt hisszük, köz-
...férfi-szív bizonyításra se szorul! — A
...a kőké két uncziával kevesebbet nyom a
...számban. (Hej, dehogyn!) Mindazonáltal, ha a
...nyitjuk, a nő szíve test súlyához viszó-
...Görények között a női szív a nő összesu-
...nyak 1-149-ed részét képezi, míg a férfi
...nyak 1-169-ed részét teszi csak teste su-
...lyának.

— **Alumínium a lovak patáin.** Orosz-
...közben különös kísérletet tettek a hadse-
...eredben a lovakkal. A finnországi dragonos
...vrosokk néhány lónak a patáját alumínium-
...lították be, míg más lovak patájára
...vődröket tettek. A kísérlet hat hétig
...és ennek eredményeként kiderült, hogy
...a vődi a lovak tartósabb is, meg jobban
...a vődi a lovak lábát, mint az ólomból való.

— **A realizmus netovábbja.** Egy szin-
...bíró, meg egy kritikus beszélgetnek:
...— Mit szól az új darabhoz? — kér-
...szándíró.

— Kitűnő!... A harmadik felvonásban a tolvajjelenet a legrealibb valami, a mit színpadon láttam*.

— Ugyebár!

— Annnyira megvan benne a realizmus, hogy még a szavak is lopottak, melyeket a tolvajok mondanak...

— A kerékpárosok fegyvergyakorlata. A tartalékosok mindegyik kerékpáron is teljesíthették fegyvergyakorlataikat, ha ezt kérelmezték. A tartalékosok saját kerékpárjukat használták, a miért a katonai kinstártól 20 forint kárpótlást kaptak. A hadügyminis-ter most rendeletet intézett intézett a parancsnoksághoz, amelyben meghagyja, hogy csak azoknak a tartalékosoknak engedjék meg a fegyvergyakorlatoknak a kerékpáron való teljesítését, a kik a gép használásáért a katonai kinstártól semminemű kárpótlást nem igényelnek.

— Az emberi haj sűrűsége. Ki gon- dolta volna, hogy a biblia azon monda- sa, "Hajszálaid meg vannak olvasva" valah- tényyné válik? Egy lelkiismeretes francz- tudós tanulmányokat tett ezen a téren és azt találta, hogy közepes sűrűségű hajzattal bíró- egyéneknél minden négyyszög hüvelykre 1066 szál hajjal lehet számitani. Tudvalevőleg pedig a szőke haj a legfinomabb s ennél fogva a legstürbb is. A franczia tudós megállapította, hogy a szőke emberek átlag 143,000 szál hajjal bírnak, míg a barnáknak 105,000 szá- ból képződött firtűkkel kell beérnök. Legrit- kább hajjal bírnak a hirtelen szőkek, a kik- nek fejét átlag csak 29,200 hajszál disziti. Hogy a három árnyalat közül melyik őszül- vagy, melyik hull ki legelőbb, a felől nem nyújt felvilágosítást a franczia tudós, pedig elég érdekes lett volna megtudni.

— A smaragd rítuk. Hűdgyolvasóink bizonyára fájdalmasan vesznek tudomást róla, hogy a smaragd lassan-lassan eltűnik a föld színéről. Az őtves és halvtanas években a smaragd volt a kedvencz drágakő s ugy- hordták a nyak köré fűzve, akár az igaz- gyöngyöt. Most már nem kerekre köszörülök a smaragdot, hanem csiszolják, mint a gyé- mántot. Különbö a stbét szintű s hibátlan példányokat mindig hasonértékűnek tartották a gyémánttal. A smaragd gyérülésének oka az Úral hegységben levő bányák terme- lési keveslete. Az első smaragdot különben a Tokowoier jobb partján, Katharineburg mellett, 1830-ban találták s az első években a termelése nagy volt s gazdag aratást adott.

— Egérfogás muzsikaszóval. Egy belga gyáros arra a fölfedezésre jutott, hogy az egér, ez a kis torkos szűrkeség na- gyon szereti a zenét és egészen megbolondul- tőle. A gyáros ugyanis a rendes család- helyett egy kis zenélő dobozt tett az egér- fogóba, mely különböző ismert darabokat automatikusan eljátszott. Csakhamar több kíváncsi ember állta körül az egérfogót, mely- hez mindjogban közeledtek és minthogy végre nem tudtak ellenállni a vágyának, hogy ege- szen közelről hallgassák a muzsikát, vigan belefutak.

— Fényképezés a tenger fenekén. Az amatőr fotografusok működésének új és pe- dig hálás tét nyílik, a menyüvben Rio de Janeiroban egy föltaláló oly fotografus-készülék- t szerkesztett, — melyet a buvárok a tenger fenekén is használhatnak. A kísérletező feje bubján fehéren izzó, ellenzővel ellátott elektro- mos lámpát visel s közönséges kamará- val van ellátva, melynek elől üvegablaka van. — A villamos áramot a lámpa egy a tengeren uszó csónakról nyeri s az üvegablakon keresztül a legszebb főtvételek eszközölhetők. — Magállapitta- tott, hogy a Rio de Janeiro öblében szá- mátlan kép készült mélyen a víz alatt, még- pedig 10—12 lábnyi távolban, akárcsak a legszebb nappali világítás mellett.

Egyleti élet.

Az Erdélyi Múzeum Egylet orvostermészettudományi szakosztálya f. é. május 20-án d. u. 5 órákor ülést tart. Elő- adnak: Prf. dr. Parjesz Szigmond a pellagra kérdéséről hazánkban; Dr. Strobel Wilibild egy pellagra elmezavar esetéről; Prf. dr. Buday Kálmán a postmortalis gázképződés egy különös esetéről.

MŰVÉSZET.

Csóka színtársulata. Kolozsvár holt idényét szini előadásokkal óhajítja változato- sabbá tenni Csóka Sándor színigazgató. Ké- rést adott be Bölöny József intendánshoz, melyben két heti időre kéri a Nemzeti Szin- ház átengedését. Csóka színtársulatának 60 tagja van. Közülük igen sok a jó erő. Jelen- leg Székely-Udvarhelyt tart előadásokat. Ha Bölöny átengedi a színházat, remény lesz- nehány kellemes este előtöltésére.

Öngyilkosság.

N.-Várad, máj. 17.

Hornyánszky Lajos fiatal 22—24 éves kezdő színész, ki virágvasárnapijától kezdve Bölöny József intendáns társulatához vas- szerződére s kinek jövője iránt egy-két ala- kitás után a legszebb reményekkel érdeklő- dött a nagyváradi közönség, ma este 7 óra- tájban öngyilkosságot kísérelt meg.

Nagy Sándor-utczai lakásán (Kiss Ká- roly-féle ház) hol Odrý Árpád kollégájával lakott együtt, magára zárván az ajtót, éles- rent borotvajával 7 helyen vagdosda össz-

A lakására előadás előtt még vizs-
szatéró Odry Árpád vette észre végzetessé
váltatott tétét, a ki az utczáról megpillan-
totta szerencsétlen laktársának véres, a kinok-
tól eltorzuló arczát.

Rögtön fellamázta a háziakat, akik be-
is hatoltak az ajtón. Hornyánszky Lajos ek-
kor már a kimerültségtől összerogyva fektet-
v hatalmas vértócsában.

Rögtön orvosért szaladtak s éppen ott
találták a színházban dr. Szöllősy Ernő or-
vost, a ki az első segélyt nyújtotta s minden-
sebbnél előlittotta a vérzést.

Mire kötőszereket hoztak megérkezett
dr. Fráter Imre kórházi főorvos és később dr.
Bodor Károly színházi orvos.

A sebeket dr. Fráter Imre teljesen el-
kötvé, a szerencsétlen ifjút beszállították a
kórházba, hol alaposan megvizsgálták sé-
rüléseit.

Hornyánszky Lajos hét sebet ej-
tett magán. Balkarján az alsó karon öt
vágást tett, ezenkívül elvágta a nyakát a bal
oldalon.

Egyetlen vágás sem ad okot a vesze-
delmesebb természetű kombinációkra. A vá-
gások sem fővéredényeket nem sértettek sem
nemesebb részeket. A viszerok és szövetek
vannak összeroncsolva, a melyek előrelát-
hatólag 3—4 hét alatt teljesen begyo-
gyulnak.

A kórházban a vágásokat elvarrták az
orvosok és ezalatt Hornyánszky Lajos teljes
eszméleténél volt. Betegsége csak akkor adna
okot aggodalomra, ha magasfoku sebláz állna
be szervezetében.

Általában erős a remény, hogy hat hét
alatt teljesen felépül.

Az öngyilkossági kísérlet híre gyorsan
terjedt el s félóra alatt az egész színház
tudta a fiatal színész életének bizonyára leg-
első és reméljük, hogy legutolsó tragikus je-
lenetét.

Az asztalon Odry Árpád kartárea ne-
vére czimezve egy levelet találtak, mely
czimzett kezéhez eljutott, mielőtt a rendőrség
lefoglalhatta volna.

A rendőrség ktlőmben nagyon tapinta-
tatosan járt el a szomorú esetnél.

Öngyilkossági kísérlet okáról több verzió
kering.

Nem követünk el indiskréciót ha kö-
telességünkhez híven eláruljuk, hogy okában
keresd a nőt.

Hornyánszky Lajos ugyanis, ki a színész
akadémia legtehetségesebb növendékeinek egyi-
ke s ki Újháznak is kedvence volt, belesere-
zett egyik pályatársnőjébe, ki most is a színész
akadémia tagja.

Egy kis lényegtelen semmiség, nagy-
foku feltékenység miatt állt be Hornyánszky
Lajos lelkiállapotában az a kétségbeesés, mely
a tegnapi szomorú tette készítette.

Az ifju színész sorsa iránt általános
résztvét.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” táviratait, telefon tudósításait,
és sürgöny-leveleit.)

A quota.

Budapest, máj 18.

A magyar országos kvóta-bizott-
ság Széll Kálmán elnöke alatt teg-
nap ülést tartott, melyen a kormány
részéről Bánffy báró miniszterelnök
és Lukács pénzügyminiszter volt je-
len. Elnök előterjesztvén az osztrák
kvóta-bizottságtól érkezett izenetet
mely a bizottság tagjainak már előző-
leg megküldetett, javaslatba hozta an-
nak elhatározását, hogy ámbár az osz-
trák bizottság nem járult hozzá a
magyar részről javaslatba hozott szá-
mítási alaphoz; sem uj számítási ala-
pot nem javasolt; mégis, miután ha-
tározott indítványt tett ez iránt, hogy
a két bizottság szóbeli tárgyalásba lép-
jen, járuljon hozzá a magyar bizott-
ság ehhez az indítványhoz.

Az országos bizottság egyértel-
műleg hozzájárult elnökének előter-
jesztéséhez s Falk Miksa indítványára
azt is elhatározta, hogy rövid nuntium
utján tudomására hozza az osztrák
bizottságnak, hogy kész a szóbeli érint-
kezést felvenni.

Meghatalmazta továbbá a bizott-
ság elnökét, hogy az osztrák bizott-
ság elnökével magát érintkezésbe té-
vén, határozzák meg a szóbeli tárgya-
lások idejét és helyét, annak kijelen-
tésével, hogy a bizottság június 10-k
után bármely időpontban kész a szó-
beli tárgyalások felvételére, s hogy te-
kintettel arra, miként legutóbb Buda-
pesten voltak a szóbeli tárgyalások
hajlandó ahoz is hozzájárulni, hogy
ezuttal Bécsben tartassanak. Elhatá-
rozta végül a bizottság, hogy az esetre
ha Bécs fog kijelöltetni a szóbeli tár-
gyalások helyét, azoknak megkezdés
előtt Bécsben érdemleges ülést fo-
tartani.

Ezzel az ülést véget ért.

Megakadályozott gyűlés.

Arad, máj. 18.

Az arad-hegylajai szőlőbirtokosok
Május 18-án a szőlőbirtokosok tartottak

felbujtott köznépeben megakadályozták őket. A lázongást az oláh hegybíró rendezte. A gyűlést vasárnap csendő fedezet mellett fogják megtartani.

Kihallgatás a királynál.
Budapest, május 18.

Ő Felsége itt tartózkodása alatt május hó 23-án és 26-án fog Budapest legfelsőbb kihallgatást adni. Előjegyzések kabineti irodában (budai kir. várak) eszközöltetnek délelőtt 9 órától délután 2 óráig.

Elfogott tolvajbanda.
Szeged, máj. 17.

A szegedi rendőrség ma nagy tolvajbandát leplezett le, mely évek óta nagyban űzte hízott sertéseknek a hizlaló telepről való elhajtását. Legutóbb is 22 darabot loptak el Lippai Antal telepéről.

Várkonyi István.
Budapest, május 18.

A magyarországi függetlenségi szociális lista párt vezérének, a kit Bécsben letartóztattak, ma kísérték át a Bécsi Landesgericht fogházába. A járásbírósnak leült 2 nap fogság rendkívül megviselte, mindig csak attól tart, hogy ki fogják adni a magyar bíróságoknak. Ma felkereste a neje, ki azután Kronawetter dr.-hoz Reischrathi képviselőhöz ment és megkérte hogy a férje ügyében járjon el. Kronawetter meg is ígérte hogy szabaddá helyezése érdekében megteszi a lépéseket. A Bécsi szociálisták vezére Dr. Adler beszélni akart Várkonyival, de ezt nem engedték meg. A Landesgericht holnap fog dönteni Várkonyi ügyében.

Szláv ujságírók kongresszusa.
Prága, május 18.

Prágában csütörtökön tíl össze az ausztria-magyarországi szláv sajtó által rendezendő kongresszus. A kongresszuson képviseltetik magukat a Magyarországon és Horvát-Szlavon országban szerb, tót és horvát nyelven megjelenő lapok. A kongresszus tárgya a szláv sajtó egyesítés szervezése az az célból, hogy a monarchia szláv népeinek politikai és társadalmi érdekeit a sajtó útján hatályosabban megvéddék. E végből a kongresszus évenként mindig egy más tartomány fővárosában rendezne kongresszust.

A háború.
Madrid, máj. 17.

Havannai jelentések szerint ott általános az a vélemény, hogy a "Triton" amerikai hajó a foglyok kicserélését csak ürügyként használta fel arra, hogy bejuthasson Havanna kikötőjébe a spanyol hajóhad. Hogy New Yorkban és Washingtonban tartózkodtak, a kintin abból, hogy az amerikai hajók, már dőn tegnapelőtt a "Venatito" és az "España" spanyol cirkálóhajók üldözöbe vették a postagalambokat bocsátottak Capde Huescol azzal a jelentéssel, hogy a spanyol hajóhad eltávozik Havanna kikötőjéből. A "Triton", melyet azért küldtek ki, hogy e bir helyeségéről meggyőződjenek, célját nem érte el mert az amerikaiakat, a kik Blanco tábornokkal, mint hadikövetek tárgyalta, egy spanyolgyűlöletűben oly módon helyezték el, hogy semmit sem láthattak.

Cardenasban egy kis hadibárkán gonddal kezelés következtében egy torpedó felrobbant, minek a bárka és 17 emberből álló egész legénysége áldozatul esett.

Madrid, máj. 17.

A kormány elrendelte, hogy a barcelonai tengerészeti hatóságok ne engedjék meg a nagy kereskedelmi hajóknak a távozást. Ha az intézkedés abból a szándékból ered, hogy a nevezett hajókat segédcirkáló hajók győzant fogják felszerelni.

Felhívás!
Budapest, május 19.

A központi honvéd-bizottság elnöke, a 48-as honvédekhez s általában a hazafis közönséghez a következő felhívást intézte 486. sz. 898. Budapest, 1898. május 15. A 1848/49-es honvéd-egyletek orsz. közp. bizottsága f. hó 21-én (szombaton) Budavárnak 1849. május 21-én önfeláldozó honvédek által történt megvétele óta a budapesti sarkertben nyugvó hősek sirhantjaihoz ki fog vonulni s ott a kegyelet adóját az eddigi gyakorlat szerint leróni; felhívhatnak tiszteltetlenné fogva a fővárosban élő honvédtársak s a hazafias közönség, hogy ezen a kegyeleti adó leróásánál részt venni méltóztassanak.

Találkozás délutáni 4 1/2 órákor, a budai nyári színház kertjében s indulás pontban 5 órákor. Emlékbeszédet fog tartani a honvéd-egyletek közp. bizottságának alelnöke: dr. Balogh Sándor és saját ódáját fogja elszavalni: Ily és Bálint országgy. képviselő közreműködni fog a budai tanítóképző dalárdája.

A délutáni kivonulást meg fogja előzni a délelőtti 10 órákor s Krisztina-városra tartó

plomában, az elhunyt vitézek lelki ügyéért megtartatni szokott gyászmise. A központi honvéd-bizottság elnöksége.

Delegációból.

Budapest, május 18.

A delegáció tengerészeti albizottsága ma délelőtt ülést tartott.

Az ülésen Spaun báró ellentengernagy kijelentette, hogy a flotta-szaporítása partvédelem miatt szükséges. Gyarmati politikára nem gondol senki sem.

A delegátusok közül ezután az a kérdés intéztetett Spaun ellentengernagyhoz, hogy nem mondhatja-e meg az építendő hajók számát és az építés idejét.

Az ellentengernagy ur erre csak azt a rövid, katonás választ adta, hogy majd annak idejében budget keretében eladja.

E felett heves vita indult meg, végül azonban elfogadta mégis a költségvetést.

Országgyűlés.

Budapest, máj. 18.

A képviselőházban ma folytatták a szövetkezetekről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását.

Ülés végén Apponyi Albert interpellált a választási reform ügyében.

Kossuth Ferenc bejelentette, hogy pénteken interpellálni fog a 30 millió póthitel ügyében.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLOS.

Feloldó szerkesztő és lapfajlagosozó:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

Tisztelt pácienseimnek becses tudomására kívánom hozni, hogy **fogászati műtermemet**, augusztus hó végéig, nyitottam miatt lezártam.

Fekete Antal
műfogász. Főter 3. sz.

1—1

Tíz arany éremmel, legutóbb pedig egyedül a nagy milleniumi éremmel tüntetett ki a

Ferencz József
keserűviz.

Dr. Purjesz Zsigmond tanár ur klinikai kísérletezésének eredményeit a következőkben foglalja össze: „A Ferencz József-keserűvizet a megfelelő esetekben mindenkor szívesen alkalmazom, mivel hatása rendszerint minden kellemetlen melléktünet nélkül jön létre.”

Kolozsvárt, 1897. augusztus.

Prof. Dr. PURJESZ Zsigmond a k.

Kapható mindenütt.
Az igazgatóság, Budapesten.

9—10.

Nyilatkozat.

Alóírott, mint a görbersdorfi **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézetének tulajdonosa, segíteni akarván a szenvedő emberiségben, örömmel hozom nyilvánosságra, hogy gyógyintézetemben a

„MARGIT“ gyógyforrást

[Beregmegye.]

1879 óta állandóan a legjobb eredménnyel alkalmazom a **légtutak hurutos bántalmainak**. A legbiztosabb lelkiismerettel ajánlom ezen kiváló **gyógyviz** alkalmazását orvostársaimnak és a mellbajokban szenvedő emberiségnek is.

A görbersdorfi gyógyintézet **tüdőbetegek számára**

Dr. Römpler Tódor.

Ujabb árszállítási!

Üzlet teljes felhagyás miatt

Törvényes végeladás!

FÉLÁRON

szerezheti be bárki teljes szükségletét. Hallatlan olcsó árakban, óriási választék, a legújabb tavaszi és nyári czikkekből.

Legszebb voile	18 krtól,	Pamutvásznak.
Oxfordok	12 krtól,	Sifonok.
Szöttsek	16 krtól,	Ástalmenüek.
Pikék	28 krtól,	Ággarniturok.
Atlasz szaten	26 krtól,	Paplanok.
Női ruhaszövet	25 krtól,	Függönyök.

Női, férfi fehérneműk és bállás árúk; és még ezerféle hasznos cikk.

Összes áruaktár berendezéssel együtt eladó.

Ismételadónak nagy árendeméeny.

Hirdetésem valódiságáról személyesen lehet meggyőződni.

5—25

Nórák Albert.

Sz.: 1457—1898.

366. 2—3.

Pályázati hirdetés.

Szamosujvár sz. kir. város kegyurasága alatt álló Szamosujvári örm. kath. egyház orgonistái állása megüresedvén, arra a képviselőtestületnek folyó évi április hó 28-án 41. jk. szám alatt kelt közgyűlési határozata alapján pályázat hirdettetik.

Pályázhat minden római kath. vallású, fedhetlen előéletű magyar állampolgár, ki az orgonálásban való jártasságát s különösen azt, hogy a helyes orgonálás kellékeit (ily kellékek: a generálbasszus ismerete, a változatok csoportosításának tudása, jó zenei hallás stb.) bírja s okmányokkal igazolni tudja.

A pályázóknak próbára kell jelentkezniük.

A megválasztott orgonista évi fizetése a városi pénztárból havi előleges részletekben élvezendő 600 forint, melyért köteles az isteni tiszteletek (misék, vecsernyék, litániák, alatt orgonálni és a helyi örm. kath. népiskolában az éneket tanítani.

Az éneket külön személy — kántor — teljesíti.

A kik a zongorát jól kezelik, illetőleg a zongora tanításra képesítéssel bírnak, azoknak igen szép mellékjövedelemre lehet kilátásuk.

A keresztlevelel s egyéb okmányokkal felszerelt pályázati kérések Szamosujvár sz. kir. város képviselőtestületéhez intézve 1898 évi június hó 30-ig Bárány Lukács örm. kath. plébánoshoz adandók be.

Szamosujvár sz. kir. város tanácsa 1898 május 6-án.

Placsintár Dávid,
polgármester.

Osztian Kristóf,
főjegyző.

Sz.: 547—898.

370. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszék 1894. évi 11731. sz. végzése következtében Dobál Antal ügyvéd által képviselt Lichtman Károly javára Papp Sándor és neje ellen 346 frt s jár. erejéig 1894. évi december hó 6-án fogatott ki kielégítési végrehajtás utján le foglalt és 630 frtra becsült ökö, ló, tehén, szekérből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár városi kir. járásbíró 4483—1898. sz. végzése folytán 346 frt stókekötetés, ennek 1894. évi október hó 17. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 71 forint 76 kban bíróilag már megállapított költségek erejéig Kolozsvárt, szentlélek-utcában alperesek lakásán leendő eszközésére 1898 május hó 20. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtovább ígérőnek becsárán alul is elfognak adatni.

Kelt Kolozsvárt, 1898 évi május hó 4. napján.

Pap Jenő
kir. bírósági vghajtó.

Sz.: 1592—1898. tkv.

367. 1—1.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az „Economul” hitelintézet végrehajtónak Kilin Lenka, Giza, Béla, Miklós és Sándor végrehajtást szenvedők elleni 85 forint tökekötetés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az árverést a kolozsvári kir. törvényszék, kolozsvár- városi kir. járásbíró hatáskörében levő Kolozsvár városban és határán fekvő és a fenti végrehajtást szenvedők és az 1881. t. cz. 156. §. alkalmazásával az özevgy Kilin Mártonné szül.: Erdődi Ilka, Varga Sándor és kiskoru Kilin Vilma nevében felvett kolozsvári 2992. sz. tjkvben A -/ 1. rsz. 1462. 1463. hrsz. ingatlanra az özv. Varga Sándorné javára C. 6. alatt bekebelezett életfogytiglani haszonélvezeti jog fentartásával és özv. Kilin Mártonné szül. Erdődi Ilka javára C. 17. alatt az ingatlan 3/4 ad részének egy hatod részére bekebelezett életfogytiglani haszonélvezeti jog fentartásával 605 frt becsértékben, mint eszennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1898 évi június hó 24. ik napjának délelőtti 10 órájkor ezen kir. törvényszék 14. számú szobájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árón alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát b ánatpénz gyanánt készpénzben, — vagy az 1881. évi 60. t. cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-sa értelmében a b ánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismer- vényt átszolgáltatni.

A kolozsvári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.
Kolozsvárt, 1898 évi február hó 28. napján.

Dr. Szentkirályi Gyula,
kir. trszéki bíró.

JÓD-FÜRDŐ

Felső-Bajom (Bázna.)

Jód- és brómtartalmú sósforrás, Kisküküllőmegyében, Erdélyben.
Fekszik 291 m. magasan a tenger színe fölött.

A felsőbajomi (báznai gyógyintézet) számos jód és brómtartalmú gyógyforrások következtében betegségeknek találtak kitűnő gyógyhatásúknak: a köszvény, izületi osz és görvél minden változataiban, a higanynak hosszú használata következtében beállott gyengeségnek, neuralgiának és ischiának, krónikus bőrbetegségeknek (exema, lupus, psoriasis) és rechitisnak. Gyógyítási tényezők: kád- és hideg-fürdők, iszapfürdők, ivókúra, villanyozás és masszázás. A fürdő a magyar államvasutak Medgyes állomásától háromnegyed órányira fekszik, szőlőhegyek és erdők által körülövezett, szelek ellen védett kies völgyben. Naponként postaközlé- kedés Medgyessal, valamint telefon a fürdőtelepen. Kényelemmel beren- dezett szobák, kitűnő konyha mérsékelt árakkal.

Ujjonnan épült és kényelemmel berendezett kádfürdők.

Prospektussal kívánatra ingyen.

A fürdő megnyitása május hó 25-én történik. **Dr. Lám Albert** állandó fürdőorvos.

325. 3—3.

A fürdőigazgatóság.

Eladó, esetleg bérbe adó Kolozsvár határán

az Asszupatak dülőben levő SZABÓ IMRE hagyatékát képező gyümölcsös, szántó, kaszáló és erdőből álló, mintegy 24 holdnyi tag.

Értekezhetni lehet: **Dr. Ács Jenőné, Nagy-Enyeden.**

369. 1—3.

Több mint 50 év óta sikerrel használtatik!

AZ

ESZÉKI SPITZER-KENŐCS

ÉS AZ

ESZÉKI SALVATOR-SZAPPAN

valódi minőségben csakis mint eddig, ezentul is

ESZÉKEN, felsőváros

DIENES C. D.-féle gyógyszerárban

358. 2—12.

készül és megrendelhető.

Szeplőket és májfoltokat, valamint az összes bőrtisztatálanságokat biztosan eltávolít.

Egy téglya valódi Spitzer-kenőcs . . . 35 kr.
Egy üveg valódi Spitzer-mosdóvíz . . . 40 kr.
Egy darab valódi Salvator-szappan . . . 50 kr.
Egy doboz val. lyoni rizspor 3 színb. 50 kr. és 1 frt.
Egy téglya képszasza . . . 60 kr.

Figyelmeztetés! Csak akkor valódi, ha fenti törvényi leg beiktatott védjeggyel el vannak látva és kéri a t. közönség csak is DIENES-féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

Gyulafehérvár!!

Központi fekvés!!

Teljesen renoválva,

Egészen átalakítva.

Europa szálloda Haas Vilmos
azelőtt LASSNER.

Szobák: 80

krtól feljebb

— világitással

együtt.

Kitűnő konyha, a legjobb ágyak.

Kocsi és Omnibusz a vasutnál.

357. 3—4.

Kerékpárt venni akarók figyelmébe!!

Mielőtt pénzt kidobná holmi hitvány reklámokkal ellátott gépért, nézze meg a saját raktáramon levő, legújabb alaku kül- és belföldi kerékpárjaimat, a melyek ugy csinosasága, könnyű sulya és hajtsa, mint a legfinomabb anyagánál fogva, ezidő szerint páratlanok.

Összes kerékpár részeket és felszereléseket tartok mindig raktá- ron, (a legújabb bevált „Acetylen” lámpát, kerékre alkalmazó csengőt ráma táskák stb. stb.) az összes javítás kat pedig czél szeritlen beren- dezett gép, és mechanikai műhelyemben a lehető legrövidebb idő alatt készíttetem el!

Az igen t. vevőimet díjtalanul, másokat pedig mérsékelt áron tanítok meg a magam gépén kerékpározni!

Egyidejűleg tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy nagy zárt kerti kerékpáriskolát nyitottam, a hol bárki havi 1 frtért minden kötelezettség nélkül tanulhat, vagy gyakorolhatja magát.

KERÉKPÁROKAT KÖLCSÖN IS ADOK.

Gépeimért 5 évig, kerekeimért pedig 1 évig jótállok.

Szíves pártfogásukat kéri

Bernáth Ede Sándor,

kerékpár és varró-gép raktáros Kolozsvárt
Vashidnál.

342. 5—20.

Bel- és külföldi friss töltésű ásványvizeim megérkeztek és a legjutányosabb ár számítás mellett ajánlja

Kónya Sándor

334. 4—4.

Ugyanott egy nagy Jégsekrény olesó árban eladó.

fűszer, esemege, bor, déligyümölcs és ásványvíz nagy raktára Kolozsvárt
főtér 9. szám, br. Jósika-palota.

Katonaügyi iroda

BUDAPEST, VII., Kerepesi-ut 6. sz.

Elkészíti és felszereli mindazon törvényszerű kérvényeket, felszólamlásokat, felfolyamodványokat s egyéb beadványokat, a melyek a nem tényleges szolgálatbeli katonatisztek (Gageisten) —;

az **egyéves önkéntességre** igényvel bíró kötelesek, avagy olyanok ügyeiben szükségeltetnek, a katonai szolgálat teljesítésében valamely kedvezményre igényt tartanak, illetve kedvezmény elnyerésére törekednek, mint pld. a póttartalékba sorozást, időelőtti tartós szabadságolást stb.

Eljár továbbá a sorozást, utlevél, korai nősülés, tősegi, fegyvergyakorlat, ellenőrzési szemlék s általában minden néven nevezendő katonai ügyekben.

Hivatalos órák: reggel 9—12-ig, délután: 3—6 óráig.

346. 2—5.

Dominke János,
volt cs. és kir. százados irodatalajozó

A BIKSZÁDI ásványos gyógyvizet,

mely egyedül a maga nemében, több hírneves egyetemi orvostanár, neves vidéki orvosok, hatásánál fogva fölébe helyezik a külföldi és Selters és Gleichenbergi vizeknek. — Gyógyító hatása a BIKSZÁDI gyógyvíznek kitűnően bevált idült és heveny légszűhurut, hangszálg vérköpés ellen. Nagy konyhasó tartalmánál fogva vérhányás, tüdőgyulladás és kezdődő gümö-kornál, továbbá kitűnő eredményt értek a viz alkalmazása által emészthetlenség, idült- és heveny gyomorhurut és epe hlyagbántalomnál, a belek renyhe működésénél, vesehomokbántal vedőknél, a nyirok renyhe keringésénél, valamint görvélkóros daga- nál, heveny- és idült női bántalmaknál mint specificum vált be.

Árlappal és ismertető könyvecskével bérmentve szolgál 272. 10—10.

Bérlők: **ALMER LAJOS** és **KÁROLY** nagybányai lakosok.
Kizárólagos főaktár Kolozsvárt: **Kónya Sándor** fűszer- és kereskedésben.

Megbízható kitűnő minőségű föld és kenczébe (olajba) tört

FESTÉKEK

IFJ. PERE ISTVÁN

FESTÉK-KERESKEDÉSÉBEN

kapható,

Kolozsvárt, Hid-utca 29. sz. (Postával szemben).

368. 1—6.

Bizonyítvány.

Alólirott a budai „Arabella” keserűvizet a vezetésem alatt álló osztályon mindazon esetben alkalmaztam, melyekben ajánlatos volt és mindenkor meggyőződtem, hogy ezen viznek hatása a legjobban és legpontosabban nyilvánult.

Budapest, 1897. szeptember 5-én.

Dr. Imrédy Béla,
egyetemi magántanár és a „Veres-kereszt” kórház főorvosa.

Legjobb gyógyhatásu budai természetes keserűviz

„ARABELLA”

’Sigmond testvérek

tulajdona,

Budapest, Kossuth Lajos-utca, 3.
— Ferenczik-Bazárja. —

Kapható Kolozsvárt: Gergely Ferencz, Haraszthy Jenő, Burger Frigyes, Jeney Lajos, Popp Antal, Wertheimer Vilmos, Hirschfeld Sándor, Kónya Sándor, Szelle Márton, Ifj. Pere István üzleteiben.

338. 4—10.

Bizonyítvány.

Alólirott az „Arabella” természetes keserű-vizet, mindazon esetben, melyekben hasonló vizek használatni szoktak, a legjobb sikerrel alkalmaztam.

Alkalmazhatóságát különösen az, hogy **kiürítő hatása gyorsan és minden mellékhatást nélkül** jelentkezik.

Kolozsvárt, 1898 márczius hó

Dr. Purjesz Zsigmond
egyetemi tanár.